

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Základní škola Děčín I, Komenského náměstí 622/3

Komenského náměstí 622/3, 405 02 Děčín I

Identifikátor školy: 600 076 237

Zřizovatel: Město Děčín, Mírové náměstí 1175/5, 405 38 Děčín IV - Podmokly

Školský úřad Děčín, Lázeňská 12, 405 01 Děčín I

Termín konání inspekce: 9. - 13. říjen 2000

Čj.	066 569/00-2036
Signatura	kf7cu104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Děčín I, Komenského náměstí 622/3 je zálohovaná organizace s plánovanou kapacitou 700 žáků. V tomto školním roce navštěvuje 24 tříd (z toho dvanáct tříd na prvním stupni) celkem 617 žáků. Součástí školy je školní družina. Škola je umístěna ve třech objektech. V hlavní budově se nachází 15 tříd, ve Sládkově ulici školní družina a 7 tříd prvního stupně a v Hudečkově ulici v budově, která patří Úřadu práce, jsou umístěny zbývající dvě třídy prvního stupně.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2, v pátých ročnících dobiehá výuka podle učebního dokumentu Obecná škola čj. 12035/97-20. V rámci komplexní inspekce se uskutečnila hospitační činnost na obou stupních ve dvanácti předmětech (celkem 54 hodin) a ve školní družině. V hodinách byly sledovány cíle a obsah učiva, prostor pro činnost žáka a jeho motivace, aplikace poznatků, vzájemná komunikace a materiální podmínky výuky. Hodnocení výuky proběhlo na základě hospitací v hodinách, zápisů realizované výuky v třídních knihách, posouzení návaznosti učiva učebních osnov a z nich rozepsaných tematických plánů, rozbohem hodnocení práce žáků a práce metodických orgánů.

1. stupeň

Kromě jedné (zdravotní indispozice vyučující) byly navštíveny všechny třídy prvního stupně. Inspekce sledovala výuku v matematice, českém jazyce, prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá schválenému učebnímu plánu. Vyučující mají zpracovány tematické plány, zpravidla společné pro všechny třídy daného ročníku, kterými se ve výuce řídí. Členění učiva v jednotlivých ročnících odpovídalo, kromě prvouky ve 2. ročníku a částečně v českém jazyce ve 3. ročníku, kde se vyučovalo učivo nad rámec osnov příslušného ročníku, učebním osnovám. Jak potvrdila kontrola loňských třídních knih, stejný nedostatek se vyskytoval i v minulém roce, a to v těch případech, kdy učitelky nadřadily používanou učebnici osnovám. S výjimkou jedné byly všechny hodiny dobře naplánované a připravené včetně tabule a pomůcek.

Personální zajištění výuky je velmi dobré, ze 12 učitelek jsou dvě nekvalifikované, přičemž jedna dokončuje studium na pedagogické fakultě a druhá má kvalifikaci pro 2. stupeň základní školy.

Pěkně upravené a vyzdobené třídy poskytují žákům příjemné pracovní prostředí. Vynikající prostorové podmínky mají třídy (až na druhou vyrovnávací) nacházející se v budově ve Sládkově ulici, velmi dobré tři třídy umístěné v hlavní budově. Ve Sládkově ulici je navíc menší tělocvična, kterou využívají především nižší ročníky. Učebny jsou postupně vybavovány novým nábytkem. Hůře jsou na tom z hlediska velikosti, psychohygienických podmínek, ale i vlastního zázemí učitelek obě třídy umístěné v budově Úřadu práce. Žáci zde nemají možnost volného pohybu ve třídách ani mimo ně, jedno sociální zařízení je pro dívky i obě učitelky společné. Fond učebnic z velké části tvoří starší učebnice nakladatelství Alter, které jsou dlouhým užíváním značně opotřebované. Vybavení dalšími pomůckami, procvičovacím materiálem i audiovizuální technikou je dobré, výuce by prospělo doplnění o jazykové příručky, různé encyklopedie a populárně naučnou literaturu. Učitelky zpravidla dodržovaly zásady psychohygieny v hodinách zařazováním relaxačních chviliek nebo střídáním činností a umožňovaly žákům dodržování pitného režimu.

Ve všech hodinách byl stanovený cíl splněn a s jedinou výjimkou odpovídaly použité metody a

formy práce i struktura hodin věku žáků. Učitelky řídily výuku jasnými a srozumitelnými pokyny. I když převažovaly tradiční hromadné formy práce a frontální činnosti, umožňovala organizace výuky zapojení všech žáků. V průběhu samostatné práce mohli pracovat individuálním tempem, v matematice byly pro rychlejší žáky připraveny další příklady. Výrazně individuální přístup k žákům se uplatnil ve vyrovnávací třídě. Učitelky využívaly kromě učebnice názorné pomůcky (obrazový materiál, kartičky, doplňkovou literaturu, přírodniny), v hodině přírodovědy byla vhodně využita videonahrávka.

Žáci byli v úvodu každé hodiny seznámeni s obsahem a cílem, učitelky je nenásilně motivovaly ke spolupráci. Průběžně ověřovaly pochopení učiva, poskytovaly žákům zpětnou vazbu a vedly je k sebekontrolě. Velkou pozornost věnovaly v hodinách čtení výraznému čtení s porozuměním, učily žáky vnímat estetickou úroveň literárního díla, zamýšlet se nad jeho obsahem. Žáci pátého ročníku jsou vedeni k tvorbě vlastních literárních pokusů. Hodnocení bylo zaměřeno převážně pozitivně s oceněním snahy a úsilí, které žák věnoval zadanému úkolu. Náležitá pozornost je ve všech třídách věnována úpravě grafických projevů žáků. K častějším nedostatkům patřila absence shrnutí, utřídění nových poznatků a hodnocení na konci hodiny, někdy vyučující opomněly při psaní sledovat správné sezení a držení psacího náčiní.

Učitelky svým laskavým přístupem navozovaly ve třídách přátelskou atmosféru. Rozvíjely komunikativní dovednosti žáků a zvláště v pátých třídách je učily argumentovat, uplatnit i odlišný názor. Ačkoliv byli žáci ve všech třídách aktivní, spontánní a komunikativní, nejvíce se bezprostřednost a schopnost diskutovat projevila právě u žáků pátých tříd (možný vliv Obecné školy). Žáci byli ukázněni, zdvořilí a respektovali dohodnutá pravidla.

Příprava vyučujících i průběh výuky byly až na uvedené výjimky v souladu s osnovami. Prostorové podmínky jsou kromě tříd v budově Úřadu práce velmi dobré, fond učebnic je poměrně zastaralý. Přes převažující hromadné formy práce nezapomínají vyučující na individuální přístup, hodnocení je zaměřeno převážně pozitivně. Odpovídající pozornost je věnována rozvoji komunikativních dovedností. Ve výuce na prvním stupni převažují pozitivní zjištění a je hodnocena jako velmi dobrá.

II. stupeň

Podmínky výuky - celkově

Prostorové, materiální a psychohygienické podmínky

Prostorové a materiální podmínky jsou velmi dobré. Všechny třídy 2. stupně jsou umístěny v hlavní budově, která prošla v posledních letech náročnou rekonstrukcí. Odborné učebny jsou vytvořeny pro chemii, přírodopis, dějepis s občanskou výchovou, k dispozici je dále kuchyňka, školní dílna, tělocvična a nověji učebna výpočetní techniky s jedenácti počítači. Další učebny slouží jako kmenové a současně polooborné pracovny upravené pro výuku daného předmětu (např. fyziky, zeměpisu, hudební a výtvarné výchovy, cizích jazyků). Pro některé hodiny tělesné výchovy si škola prostřednictvím zřizovatele pronajímá sportovní halu nacházející se v těsné blízkosti školy. Učebny jsou postupně vybavovány novým nábytkem, ve většině tříd jsou však zatím starší lavice a židle. Audiovizuální technika je funkční a je ve výuce využívána, v plánu je kromě jiného doplnění učebny výpočetní techniky dalšími počítači. Dva počítače slouží učitelům ve sborovně. Vybavení učebnicemi a dalšími pomůckami je součástí hodnocení jednotlivých předmětů nebo skupin předmětů.

Rozvrh hodin s výjimkou délky polední přestávky respektuje zásady psychohygieny. Pitný režim zajišťuje jeden automat s vhodnou skladbou nápojů, akceptováno je i osobní řešení žáků. Společné prostory jsou vkusně vyzdobeny a působí pěkným dojmem. Výzdoba jednotlivých učeben je rozdílná, celkově se vyučující snaží vytvořit podněcující prostředí. Ve všech

prostorách školy je udržována čistota a pořádek.

Personální podmínky

Výuku na 2. stupni zajišťuje 21 učitelů, z toho šest bez odborné a pedagogické způsobilosti, což je v rozporu s platnými právními předpisy. Škola postrádá vyučující s odborností pro anglický jazyk a rodinnou výchovu. Z celkového počtu 411 hodin týdně je jich odborně a pedagogicky způsobile odučeno 211 (tj. 51,2 %). Jak je uvedeno u hodnocení jednotlivých předmětů nebo skupin předmětů, nekvalifikovanost nebo neodbornost ovlivnila kvalitu výuky negativně jen ojediněle.

Podmínky výuky na 2. stupni jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Český jazyk, dějepis, občanská výchova

Časová dotace těchto předmětů je v souladu se zvoleným vzdělávacím plánem, učivo je rozvrženo do jednotlivých ročníků předmětovou komisí. Je tak vytvořen předpoklad pro splnění učebních osnov v celém rozsahu. Výuku českého jazyka doplňují ještě volitelné předměty cvičení z českého jazyka v 7. ročníku a literárně dramatická výchova v 9. ročníku a pro zájemce je v každém ročníku zajištěno doučování. Přípravu vyučujících na výuku hodnotí ČŠI jako velmi dobrou, je zohledňován aktuální stav jednotlivých tříd. Vyučující mají informace o žácích se specifickými poruchami učení a chování, v samotných hodinách však nebyla pozorována konkrétní individuální práce s těmito žáky (možnou příčinou mohou být vysoké počty žáků ve třídách).

Vyučující těchto předmětů získali příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost, jedna učitelka dokončuje studium na pedagogické fakultě, jenom jedna hodina občanské výchovy se vyučuje nekvalifikovaně. Tento stav příznivě ovlivňuje kvalitu výuky. Výuka probíhá v kmenových učebnách, pro část hodin literatury a převážnou část hodin dějepisu a občanské výchovy je k dispozici odborná učebna s příslušným vybavením. Jsou využívány ucelené řady učebnic, postupně je fond učebnic obnovován. K dispozici jsou v dostatečném množství Pravidla českého pravopisu, slovníky, další jazykové příručky a cvičebnice. Pro zpestření výuky užívají vyučující v hojné míře další kopírované materiály. Knihovny školy (žákovská i učitelská) jsou doplňovány odbornými publikacemi, žákovská knihovna nabízí i beletrii. Dále je k dispozici řada učebních pomůcek (tabelární, mapy a jiné) a audiovizuální technika. Prostředí učeben působí příjemným dojmem, odborná učebna je účelně upravena a působí esteticky. Výukové programy pro PC učitelé nevyužívají. V průběhu hospitovaných hodin byly respektovány psychohygienické zásady, výjimkou byly hodiny mluvnice, kdy určitá jednotvárnost a absence relaxačních prvků způsobily nárůst únavy a rušivých projevů v chování žáků, efektivnost hodin byla tímto snížena.

V hospitovaných hodinách byli žáci seznámeni se strukturou, převažovala hromadná práce kombinovaná s individuální činností. Je zajištěna návaznost učiva, na počátku se provádí orientační opakování. V hodinách literatury a dějepisu jsou využívány další informační zdroje, žáci jsou motivováni k práci s odbornou literaturou, slovníky apod. V hodině slohu byly velmi funkčně zařazeny i prvky dramatizace. Žákům je ponechán prostor pro formulování vlastních názorů. Žáci vystupují aktivně, na velmi dobré úrovni je využívání mezipředmětových vztahů (historie - literatura). Žákům je poskytována pomoc, převažuje pozitivní motivace. Až na výjimky nebylo na konci hodiny provedeno shrnutí probraného učiva, chybí hodnocení, popřípadě sebehodnocení žáků. Tyto hospitované hodiny, kterým dominuje pozitivní přístup vyučujících a jejich odbornost, byly hodnoceny jako vynikající a velmi dobré. Menší efektivitu měly hodiny mluvnického učiva, kdy po vysvětlení probíraného jevu učitelem následovalo procvičování s pomocí učebnice, bez slovníků, pravidel apod. Postupně pak klesala pozornost,

ve druhé polovině hodin docházelo k projevům nežádoucího chování žáků, které byly až na výjimku učiteli zvládnuty. Přes tyto nedostatky ČŠI konstatuje, že pravidla jednání jsou známa a jsou dodržována. S výjimkou mluvnických hodin je vytvářen prostor pro diskusi, jsou rozvíjeny komunikativní schopnosti žáků. Lze konstatovat, že vztah žáků k výuce se jeví jako pozitivní.

V občanské výchově převážná část výuky vyplývala ze samostatné práce žáků, tvořivých aktivit v průběhu hodin a přiměřené práce s autentickým materiálem (výňatky zákona o rodině). Z činností v hodinách bylo patrné, že jsou žáci na tyto formy práce dobře připraveni (referáty v úvodu hodin), mají přiměřenou představu o společenských jevech a jsou vedeni k vyjadřování a zdůvodňování vlastních názorů.

Plánování výuky koordinují předmětové komise, podmínky výuky jsou velmi dobré. Organizace výuky je hodnocena s výjimkou mluvnických hodin jako vynikající až velmi dobrá, v oblasti motivace, hodnocení, interakce a komunikace převažují pozitivní zjištění.

Celkově hodnotí ČŠI tento blok předmětů jako nadprůměrný.

Cizí jazyky (4. - 9. ročník)

Vzdělávací nabídku cizích jazyků (CJ) tvoří výuka dvou cizích jazyků - anglického a německého jazyka - na základě dotace hodin dané učebním plánem a osnovami. K posílení znalostí a dovedností žáků slouží konverzace v anglickém jazyce a jako příprava na výuku cizích jazyků pracuje zájmový kroužek angličtiny a němčiny ve třetích třídách. Strukturu výuky tvoří 3 etapy, ve 4. a 5. ročníku jsou vytvářeny předpoklady pro pozitivní vztah k výuce, pozornost je věnována osvojení zvukové podoby a základům řečových dovedností. V 6. a 7. ročníku je výuka směřována více k dorozumívání a získávání poznatků o jazyce. Žáci 8. a 9. ročníku se zaměřují na komplexní rozvoj komunikativních dovedností, uplatňuje se práce s autentickými materiály a tvořivá a samostatná práce.

Ze vzdělávací nabídky cizích jazyků bylo navštíveno celkem 14 hodin výuky včetně volitelného předmětu konverzace v anglickém jazyce.

Na základě inspekční činnosti nebylo zjištěno neplnění učebních osnov. Z rozboru práce předmětové komise cizích jazyků vyplynulo, že výuka CJ je pravidelně sledována a hodnocena (návaznost učiva v jednotlivých ročnících, vybavení učebnicemi a používání výukových metod, sjednocování požadavků na klasifikaci, organizace olympiád, využívání audiovizuální techniky a časopisů). Práce komise CJ vychází z celoročního plánu, je založena na spolupráci mezi vyučujícími, vedením školy je pozitivně hodnocena a podporována je účast učitelů na metodických seminářích. Veškerá činnost předmětové komise se pozitivně promítá do celkového obrazu výuky cizích jazyků.

Výuku zajišťuje 9 vyučujících, z nichž pouze jedna splňuje požadavek odborné a pedagogické způsobilosti (zároveň je tato vyučující předsedkyní PK CJ). Přes konstatování, že většina vyučujících nemá potřebnou způsobilost pro výuku CJ, se toto zjištění nepromítá významně negativně do kvality výuky. Vyučující povětšinou prokázali pečlivou přípravu hodin, hodiny byly částečně vedeny cizojazyčně, využívány byly postupy směřující k nácviku komunikativních dovedností. Prostředí tříd odpovídalo zaměření výuky, škola vlastní výukové panely zobrazující základní gramatické jevy a vazby mezi nimi, mapy a další názorné pomůcky, v učebnách byly vystaveny cizojazyčné práce žáků. Materiální podmínky pro výuku jazyků jsou velmi dobré, v hodinách byly používány vhodné učebnice a další pomůcky volené k tématu výuky, při samostatné práci žáků byly využívány slovníky. V průběhu hodin byla zařazena práce s magnetofonem, škola má též výukové videoprogramy.

Všechny navštívené hodiny měly jasně stanovený cíl, kterému odpovídala struktura činností.

Z hlediska vhodnosti a účelnosti použitých forem práce byla většina hodin efektivních. V průběhu hodin byly využívány i další zdroje informací (vlastní didaktický materiál), vytvořen byl prostor pro skupinovou práci a samostatné projevy žáků. V převážné části hodin se v přirozené komunikaci učitele a žáka projevovaly dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a hovořit na zadané téma. Výklad gramatických jevů byl omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba byla volena vzhledem k věku a etapě cizojazyčného vyučování. Část hodin byla vedena tradičním způsobem se zaměřením na frontální výuku a procvičování jazykových jevů, ale i v těchto hodinách byla věnována individuální pomoc žákům. Pouze jedna hodina německého jazyka na 1. stupni, při které nebyly promyšleny formy práce vzhledem k věku žáků a výuka proběhla bez zpětnovazebních informací, byla hodnocena jako neefektivní. Hodnocení v průběhu hodin vycházelo především z různých aktivit žáků, formy hodnocení přirozeně vyplývaly z realizovaných činností, zřídka bylo zařazeno individuální zkoušení před tabulí. Další formou hodnocení byly krátké kontrolní práce, které svým obsahem i rozsahem odpovídaly učivu osnov a byly také vyučujícím korektně analyzovány. Shlédnuté hodiny výuky cizích jazyků byly hodnoceny převážně jako vynikající a velmi dobré.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem je výuka cizích jazyků hodnocena jako velmi dobrá.

Hudební výchova

Rozsah výuky předmětu odpovídá vzdělávacímu programu, učivo je velmi dobře rozvrženo. Personální zajištění je velmi dobré, jedna vyučující dokončuje studium na pedagogické fakultě, část hodin zajišťuje vyučující bez odborné způsobilosti, avšak tato skutečnost se výrazně neprojevila v kvalitě hospitovaných hodin. Hodiny hudební výchovy probíhají ve vybavené učebně, která však zároveň slouží jako třída kmenová. Tato skutečnost ztěžuje práci učitelů při přípravě, pomůcky je třeba vždy po hodině ukládat. Vybavení hudebními nástroji, zpěvníky, notovými materiály, odbornou literaturou a audiovizuální technikou je na velmi dobré úrovni.

Hospitované hodiny, které hodnotí ČŠI většinou jako vynikající, zahrnovaly činnosti pěvecké, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové. Žáci jsou aktivní, mají možnost výběru, kromě běžné hry na orffovské nástroje se podílejí na doprovodu podle vlastních možností (zobcové flétny, kytary). Je kultivována jejich hudebnost, aktivně se seznamují s hudební kulturou jiných národů a oblastí. S výjimkou jedné hodiny bylo hudební teoretické učivo probíráno a využíváno efektivně.

Vyučující mají přirozenou autoritu, která se opírá o zvládnutí všech činností, žáci jsou vedeni ke spolupráci, vzájemnému naslouchání. Jsou zohledněny vývojové zvláštnosti, prostřednictvím transpozičních postupů se mohou uplatnit všichni žáci. V hospitovaných hodinách žáci přistupovali k výuce aktivně se zájmem, motivací je jim i účast na hudebních soutěžích a školní akademii.

Výuka hudební výchovy je promyšleně plánována, podmínky výuky jsou velmi dobré. V organizaci výuky, motivaci a hodnocení převažují velmi dobrá a vynikající zjištění.

Celkově je výuka hudební výchovy na druhém stupni hodnocena jako nadprůměrná.

Blok přírodovědných předmětů (matematika, fyzika, přírodopis)

Celkem bylo hospitováno ve dvanácti vyučovacích hodinách u osmi vyučujících. V časově tematických plánech, které vedení školy po vyučujících vyžaduje, je učivo rozvrženo do měsíců a jednotlivých hodin. Plány vycházejí z používaných učebnic a respektují platné osnovy. V matematice je vhodně rozvrženo učivo aritmetiky, algebry a geometrie. Pouze v 6. ročníku je učivo geometrie zařazeno méně vhodně, v zařazeném bloku se žáci dostanou ke geometrickému učivu až v březnu a do konce roku se zabývají pouze geometrií (předmětová

komise přijala opatření ještě v průběhu inspekce). Ve fyzice a přírodopisu jsou zařazeny osnovami předepsané laboratorní úlohy a kontrola loňských třídních knih potvrdila, že laboratorní práce a úlohy byly splněny i loni.

Personální podmínky výuky jsou velmi dobré. Šest z osmi vyučujících ve sledovaných hodinách má potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilost, dva nekvalifikovaní jsou studenti. Pouze v jednom případě byla nekvalifikovanost doprovázena vážnými chybami ve výuce. Většina hodin byla vedena na velmi dobré úrovni a hodiny byly pro žáky přínosem.

Materiální podmínky podporují práci učitele a specializované učebny tomuto napomáhají. Efektivita využití pomůcek všeho druhu je samozřejmě na učiteli a na kontrole jeho práce vedením školy. Vybavení často spadá do dřívějších centrálních dodávek školám, je však na dobré úrovni a umožňuje neformálně realizovat zvolený učební dokument.

Psychohygienické podmínky vyučovacích hodin, až na jednu výjimku, respektovaly věk a potřeby žáků. Upozorněno bylo na nevhodnost diktování zápisů do sešitů v 6. ročníku a na potřebu práce se zohledněním integrovaných žáků.

Organizace, formy a metody práce zahrnuly celou škálu stylu práce učitele od hodin převážně vynikajících, velmi dobrých až po hodiny vyhovující. Kladně jsou hodnoceny hodiny, kde učitel dovedl žáky motivovat, aktivizovat, zapojit do práce a žáci tvořili hodinu spolu s ním. Méně zdařilé byly hodiny, ve kterých bylo se všemi žáky pracováno stejně, využit nebyl nižší počet žáků ve třídě, který k diferenciaci podle skutečných potřeb žáků přímo vybízí, v hodinách chyběla názornost, podnětnost a aplikace do skutečného života. Pozitivem je, že většina kvalifikovaných zkušených učitelů neskouzla k pouhé rutině, ale jejich nápaditě a zajímavě vedené hodiny dovedly podchytit žáky.

Motivace a hodnocení se odvíjí od hodnocení metod a způsobu práce vyučujících. Méně vhodné je hodnocení přemírou testů, kdy při stabilním neúspěchu ztrácí účinnost i možná motivace známkou.

Ve všech hodinách projevovali žáci důvěru k vyučujícím. Míra komunikace se snižovala s věkem žáků. Přesto i starší žáci bez zábran komunikovali s vyučujícím a vhodně dotvářeli hodinu.

Na základě uvedených zjištění celkově hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání v bloku přírodovědných předmětů jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledované oblasti

Členění učiva i vlastní obsah výuky byly, až na uvedené výjimky na 1. stupni, v souladu s učebními osnovami. S výjimkou dvou tříd 1. stupně umístěných v méně vyhovujících prostorách jsou celkově prostorové, materiální i psychohygienické podmínky výuky velmi dobré. V oblasti psychohygieny nebyla dodržena délka polední přestávky stanovená platnými právními normami. V organizování, využívání rozmanitých metod a forem práce, ale také v motivování, způsobu hodnocení žáků i úrovni komunikace převažují pozitiva. Výuka ve škole je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Roční plán práce vychází z analýzy a vymezuje základní cíle v hlavních oblastech práce školy. Jednotlivé kapitoly jsou věnovány výchovně vzdělávací činnosti školy, spolupráci

s rodičovskou veřejností, konkrétně je zpracována kapitola využívání volného času žáků a zlepšování materiálního vybavení školy. V organizační části jsou mj. uvedeny termíny pedagogických rad a třídních schůzek. Plán byl projednán a schválen pedagogickou radou, jeho naplňování je sledováno a vyhodnocováno.

Výuka probíhá podle schváleného vzdělávacího programu, pro 2. stupeň je učební plán rozpracován na celé čtyřleté období.

V sedmém a osmém ročníku se vyučují tři, v devátém ročníku čtyři volitelné předměty. Nepovinné předměty nejsou v tomto školním roce zařazeny.

Ve snaze vytvořit dočasně opožděným žákům dobré podmínky pro adaptaci na školní práci otevírá škola každý druhý rok jednu vyrovnávací třídu s nižším počtem žáků. Od třetího ročníku jsou tito žáci zařazeni do běžné třídy.

Pro žáky se specifickými poruchami jsou sice zpracovány individuální plány, ale pro svou formálnost nemají pro konkrétní práci s těmito žáky větší význam.

Plán práce vychází z analýzy podmínek školy, vymezuje základní cíle. Plány jsou sledovány a vyhodnocovány. Učební plány jsou dodržovány, nabídka volitelných předmětů je dostatečná, škola pečuje i o žáky se specifickými potřebami. Plánování je hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Organizační struktura umožňuje funkční řízení školy. Jasně jsou stanoveny kompetence ředitele i obou zástupců, výchovného poradce, provozních zaměstnanců, v organizační části plánu práce je stanoveno konkrétní přidělení funkcí pedagogickým pracovníkům. Metodické orgány jsou ustanoveny, ale jejich funkce není zatím vedením školy zcela doceněna. Pracovníci školy mají přístup k potřebným informacím, jež jsou předávány prostřednictvím měsíčních plánů, pedagogických rad a provozních porad. Schůzek vedení školy se podle potřeby účastní další pracovníci (vedoucí vychovatelka školní družiny, školník). Nově instalovaná telefonní ústředna umožňuje pohotovému předávání potřebných informací na všech pracovištích.

Povinná dokumentace školy je úplná a je vedena na předepsaných tiskopisech. Zjištěné drobné formální nedostatky byly odstraněny ještě v průběhu inspekce. Řád školy vymezuje povinnosti i práva žáků, zápisy z pedagogických rad jsou věcné a konkrétní.

Jak ČŠI zjistila, v organizaci vyučování dochází k porušování platných právních norem. V rozporu s vyhláškou o základní škole je o pět minut zkrácena šestá vyučovací hodina a proti ustanovení této vyhlášky dochází také ke krácení polední přestávky ze 60 na 35 minut.

Informace o žácích se dovídají rodiče prostřednictvím třídních schůzek, žákovských knížek a notýsků, po předchozí domluvě mohou rodiče navštívit školu podle potřeby. O práci, problémech a plánech školy informuje ředitel třídní důvěrníky pravidelně před třídními schůzkami. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že rodiče považují informace, které jim škola o dětech poskytuje, za dostatečné.

V minulém školním roce organizovala škola rozsáhlé oslavy ke 100. výročí existence školy spojené se školní akademií, pro školu i veřejnost nacvičili žáci divadelní představení. Pravidelná je účast žáků na různých vědomostních a sportovních soutěžích v okresním, popř. regionálním měřítku. Na veřejnosti se škola prezentuje také prostřednictvím článků v regionálním tisku.

Funkční a pro školu prospěšná je spolupráce se zřizovatelem a okresní pedagogicko-psychologickou poradnou, se spádovou základní školou i s dalšími partnery.

Organizační struktura umožňuje funkční řízení školy, kompetence jsou stanoveny, informační systém má stanovená jasná pravidla. Škola se prezentuje na veřejnosti a spolupracuje s dalšími partnery. Organizování je hodnoceno jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy má přehled o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a umožňuje jim účast na vzdělávacích akcích, podporuje iniciativy pracovníků v oblasti výuky i v mimoškolní činnosti. Začínající a nekvalifikovaní učitelé mají stanoveného uvádějího učitele, hospitační činnost u těchto pracovníků je vedena v duchu metodické pomoci. Podle možností se učitelská knihovna doplňuje o odborné publikace, škola odebírá některé odborné časopisy.

Přidělení předmětů ve velké většině respektuje odbornost učitelů, výhrady měla ČŠI k velkému rozptylu předmětů u jedné z nekvalifikovaných učitelek.

Pracovníci školy jsou seznámeni s hodnotícími kritérii pro určování výše nadtarifních složek mzdy.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou hodnoceny jako nadprůměrné.

Kontrolní mechanismy

Ředitel i oba zástupci mají zpracován podrobný plán kontrol, který zahrnuje všechny oblasti života školy. Výsledky kontrol jsou projednávány na poradách vedení, na pedagogických i provozních poradách, případně s jednotlivci, odstranění zjištěných nedostatků je sledováno. Součástí kontrol je hospitační činnost, ze které jsou vedeny záznamy. Záznamy zachycují nejen průběh, ale také klady a zápory, závěry a případná opatření, jejichž plnění je při další hospitaci sledováno. Jako určitý nedostatek lze chápat, že vedení školy nesleduje v rámci hospitační činnosti systematicky plnění osnov a že si neověřilo, zda zpracované tematické plány na 1. stupni, kterými se vyučující řídí, odpovídají dikci osnov.

Pro hodnocení úrovně výsledků učení nemá škola zpracovány vlastní hodnotící nástroje, ale pro letošek vedení školy objednalo znalostní testy z matematiky a českého jazyka. Pro srovnání výsledků v matematice slouží pravidelná účast v Matematickém klokanu.

Systém kontrolní činnosti celé školy je stanoven celoročním plánem, je prováděna analýza a zajištěna zpětná vazba. Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

Hodnocení kvality řízení

Plánování vychází z podmínek školy, organizování je kvalitní a funkční. Vedení a motivování pracovníků i jejich hodnocení přispívá ke zlepšování kvality výuky, kontrolní systém postihuje celou organizační strukturu školy, méně pozorněji bylo na 1. stupni sledováno členění učiva do jednotlivých ročníků.

Řízení je celkově hodnoceno jako velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Školní družina (ŠD) je umístěna v budově ve Sládkově ulici. V době konání inspekce bylo zapsáno 123 žáků v pěti odděleních (žáci 1. až 4. ročníku školy). Provoz zajišťuje ŠD denně

od 6.00 do 16.30, v pátek do 16.00 hodin. Ve spolupráci s ostatními ŠD koordinuje zřizovatel prázdninovou činnost ve městě. Poplatek za pobyt ve ŠD stanovený zřizovatelem je 50 Kč měsíčně.

Provoz ŠD zajišťují čtyři plně kvalifikované vychovatelky, provoz pátého oddělení, do kterého jsou zařazeni žáci odcházející po obědě, zajišťují učitelky ZŠ. Prostorové podmínky jsou velmi dobré, provoz je zajištěn v učebnách 1. a 2. ročníku, kde dopoledne probíhá výuka. ČŠI konstatuje, že tento fakt nemá zásadní vliv na život ŠD, učitelky a vychovatelky úzce spolupracují (např. na výzdobě prostor ŠD). Dále má ŠD k dispozici klubovnu, tělocvičnu, sborovnu pro vychovatelky a kabinety pro pomůcky. Nadstandardní je i vybavení, které je promyšleně doplňováno a obnovováno. Provoz ŠD zajišťuje vyvážený režim dne (polední klid, denně pobyt venku, zajištěn je pitný režim), zásady bezpečnosti jsou dodržovány.

Velmi kvalitně je zpracován roční plán ŠD, který je schválen ředitelem školy, činnost je zhodnocena ve výroční zprávě školy. Rozsah činnosti odpovídá potřebám, přehledně je vedena povinná dokumentace. Operativně jsou řešeny otázky spolupráce se školou (denní kontakt) i s rodičovskou veřejností (řeší i otázky plateb sociálně potřebných žáků). Vychovatelka pověřená organizačním vedením ŠD se zúčastňuje pedagogických rad a porad ředitele školy, poskytuje ostatním další odbornou a metodickou pomoc. Je zajištěn další odborný růst vychovatelek, které se zúčastňují mnoha vzdělávacích akcí (práce s přírodinami, protidrogová prevence apod.). Kontrolou ŠD je pověřena zástupkyně ředitele školy.

Organizace výchovně vzdělávací činnosti ŠD je kvalitně zpracována v celoročním plánu práce. Žáci jsou přiměřeně motivováni, při jednotlivých činnostech je respektován princip dobrovolnosti. Střídají se rekreační a zájmové činnosti (sportovní, pracovní technické, přírodovědné a esteticko výchovné). Jsou zařazovány i činnosti sebeobslužné a společensky prospěšné, na žádost rodičů je výjimečně zařazována příprava žáka na vyučování. V průběhu inspekce byla pozorována pozitivní atmosféra, zájem žáků o činnost.

Řízení školní družiny, organizaci a průběh výchovně vzdělávací činnosti hodnotí ČŠI jako vynikající, v podmínkách výchovně vzdělávací činnosti výrazně převažují pozitivní zjištění. Celkově hodnotí ČŠI školní družinu jako vynikající.

Výchovné poradenství

Výchovné poradenství je svěřeno zkušené vyučující, která má potřebné kvalifikační studium pro tuto práci. Pro práci výchovné poradkyně slouží jasná koncepce výchovného poradenství ve škole, ku prospěchu je její dlouholetá zkušenost. Výchovné poradenství preferuje výchovné problémy, zabývá se problematikou vzdělávacího procesu včetně integrace žáků se specifickými potřebami a profesionální orientací. V každé oblasti je spolupracováno s potřebnými partnery, konkrétně s pedagogicko psychologickou poradnou, centry různého typu, MěÚ, pracovním úřadem, policií apod. Oblast práce se žáky pozitivně dokresluje atmosféra klidu a pohody panující na škole.

Podle sdělení ředitele škola doposud nečerpá na integrované žáky finanční prostředky. Vzhledem k tomu, že prostředky lze směřovat do pomůckové základny, ale i mzdových prostředků, připravuje se tak vedení školy o účinný motivační nástroj.

Oblast výchovného poradenství co do zajištění a realizace hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Mimoškolní činnost

Mezi priority školy v oblasti výchovného působení patří drogová prevence, ekologická výchova a nabídka volnočasových aktivit. Žáci se aktivně podílejí na ekologickém programu „Pomáháme přírodě hospodařit s odpady“, který vyhlásil Městský úřad v Děčíně, a mnoho let

pod vedením učitelky výtvarné výchovy spolupracují se stonožkovým hnutím „Na vlastních nohou“. Ve škole pracuje sedm kroužků s různým zaměřením, hojně jsou jednorázové kulturní, turistické, poznávací a sportovní akce. Žákům se specifickými potřebami nabízí a poskytuje škola ambulantní nápravu vývojových poruch učení a logopedickou péči, zaostávajícím doučování (český jazyk, matematika, fyzika), zájemcům o studium na středních školách přípravu k přijímacím zkouškám z matematiky. Přes uvedené aktivity rodiče v dotaznících zadaných ČŠI vyslovili přání většího rozsahu zájmové činnosti.

Poměrně pestrá nabídka různých aktivit umožňuje žákům zajímavé využití volného času a současně napomáhá předcházet negativním jevům.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol, ve znění pozdějších předpisů,
- povinná dokumentace školní družiny,
- výroční zpráva za školní rok 1999/2000,
- podkladová inspekční dokumentace,
- plán práce školy a školní družiny na školní rok 2000/2001,
- pomocná dokumentace vedená výchovným poradcem,
- dokladovaná kontrolní činnost,
- tematické plány hospitovaných předmětů a vychovatelek,
- žákovská dokumentace, práce žáků (žákovské knížky, notýsky, sešity),
- zápisy z jednání metodických orgánů,
- přehled mimoškolní činnosti,
- dotazníky pro rodiče.

ZÁĚR

Doporučení

- Metodicky vést učitele bez potřebné kvalifikace,
- podporovat na 1. stupni zavádění netradičních metod a forem práce,
- postupně obnovovat na 1. stupni fond učebnic, doplnit vybavení o jazykové příručky, encyklopedie a populárně naučnou literaturu,
- diferencovat práci v hodinách podle skutečných potřeb a možností žáků,
- v práci s integrovanými žáky využít možnosti zvýšeného finančního normativu, který škola doposud nečerpá.

Podmínky pro vzdělávání jsou vzhledem ke zvolenému vzdělávacímu programu celkově velmi dobré, ve výuce převažují pozitiva. Na vynikající úrovni je práce školní družiny. Promyšlené řízení školy příznivě ovlivňuje výchovně vzdělávací činnost školy.

ČŠI neshledala případy nešetrného hospodaření s přidělenými finančními prostředky.

Škola je celkově hodnocená jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marta Dolinská	.Marta Dolinská v.r.....
Členové týmu	Marcela Zavoralová	Marcela Zavoralová v.r.....
	Mgr. Miroslav Hyška	.Miroslav Hyška v.r.....
	Mgr. Petr Salač	Petr Salač. v.r.....

V Ústí nad Labem dne 25. října 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. 10. 2000.....

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Stanislav Vavřina

.Stanislav Vavřina v.r.....

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-11-15	066 618/00-2036
Zřizovatel	2000-11-15	066 619/00-2036
Rada školy	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.